

דלית זילבר: 2020 הינה שנה מאתגרת במערכת התכנון

הדוברת המרכזית במליאת הכנס השנתי של האיגוד היתה דלית זילבר, מנכ"לית מינהל התכנון, אנו שמחים להביא כאן מבחר מדבריה בכנס:

2020 היא שנה מאתגרת במערכת התכנון הארצית. התחדשות עירונית עומדת בראש מעיינינו, ועומדת על רגל תכנונית, רגל כלכלית ורגל חברתית, שהיא לא פחות חשובה. יצא מכרז שהופנה ל-15 משרדים להכנת תכניות אב למרקמים שיקדמו מדיניות בהתחדשות עירונית בערים בממסרת זו הוגשו הצעות ללמעלה מ-70 מתחמים;

נבדקים כעת שינויים ועדכונים בתמא 35, אנו בוחנים שינוי גישה - לא צפיפות נטו אלא עליה בצפיפות ברוטו, עירוב שימושים במגרשים החומים, שינוי בתפישת הצפיפות, בדיקת דגמי צפיפות לאורך נתיבי תח"צ, רכבת קלה ומטרו.

אנו עוסקים בהתחדשות במרחב הכפרי, צריך לשאול לאן הולך המרחב הכפרי.

הזקם סטודיו למחקר יישומי, נבדקות צורות של מגורים, תכנון וסביבה, מרכזי תחבורה, תח"צ, סביבת המשרדים העתידית. בוחנים איך עושים תכניות גמישות שיתאימו לעתיד שאנו לא יודעים מה הוא יהיה.

נושא שמעסיק אותנו מאוד הוא איך הרגולציה צריכה לאפשר את כל ההתפתחות הזו, שזה אומר גם תכנון חושב רישוי, קיצור הליכים והגברת ודאות בתכנון.

במסגרת התוכנית הלאומית להפחתת פליטות גזי החממה אחראי מנהל התכנון על צוות הערים, שכתוצאה מפעילותו החליטה המועצה הארצית רק לאחרונה להחיל את תקנות הבניה הירוקה על כל הרשויות המקומיות. צעד זה משקף זהו צדק חברתי, הוא מייקר מעט את הבניה, אבל התחזוקה יותר זולה ולכן זו בשורה חברתית. בנוסף נבחנים פיילוטים של שכונות שלמות מאופסות אנרגיה. בתחום ההצללה שמנו יעד של הגדלת כיסוי צמרות העצים במרחב העירוני עד 35% צל והגדלה של מספר העצים במרחב העירוני פי שלוש.

תוכנית המטרו היא תכנית ענק, 140 ק"מ, 105 תחנות, 23 רשויות מקומיות, אגף ייעודי בות"ל; התחייבנו ללוחות זמנים פנטסטיים, בשבוע שעבר הוחלט להפקיד 2 מתוך 4 התכניות, מנסים לא להמציא את הגלגל מחדש ונעזרים במשרדי תכנון מחו"ל. עם 23 רשויות מחוייבת כאן ראייה ארצית. שריינו את תמא 70 המדברת על כל מה שקורה מתחת לקרקע. לא די לדבר על מנהרות ותחנות, צריך לדבר גם על מה שקורה סביב התחנות, על הקרקע, העצמת הפיתוח וההתחדשות העירונית סביב אותם מרכזים. חיבור בין קווי מטרו לבין הרק"ל.

תמא 1 הדגישה את נושא החופים והמרחב הימי. החופים זה חלק דרמטי, הפכנו ב-180 מעלות את הגישה ואנו שומרים את החופים לדורות הבאים. אישרנו מסמך המדיניות למרחב הימי. מסמך מרתק, מבחינתי הוא רק התחלה, הוא מציע הקמת ועדה לבחינת המרחב הימי. לשם כך דרושה ממשלה.

לתכנון חייבים ממשלה. אומנם כל מוסדות התכנון, הועדות המחוזיות, המועצה הארצית, קבינט הדיר, עובדים באופן רציף, אבל תיקוני חקיקה מחייבים ממשלה, והדברים נמצאים בהמתנה.

תכנית אסטרטגית 2040, התחלנו מתכנית המדברת על כמות יח"ד. כעת אנחנו עוסקים בכל ההיבטים: תעסוקה, תשתיות תחבורה ושטחים פתוחים, מה שכעת חשוב הוא להציע תוכנית שמראה שהאדם הוא במרכז ניהול התכנון. צבענו את המדינה בסגול באופן לא אחראי, 60 מיליון מ"ר שטחי תעסוקה, היום אין תכנית שלא מאושרת עם שטחי תעסוקה נרחבים, וזה לא באמת קורה יש לקדם את התעסוקה הנכונה, הקרובה לתשתיות ותחבורה, ולא לפזר שטחי תעסוקה מיותרים, בזה צריך לטפל. יש לטפל גם בתשתיות שאיש לא רוצה לידו, למשל התחמ"ש שנודד ממקום למקום כי אף עיר

לא רוצה אותו לידו ומט"ש שאף אחד לא רוצה אבל צריכים אותו. אנחנו צריכים תכנית אחת שתגיד איפה כן ואיפה לא. המחוייבות של כולנו כמתכננים היא לאיכות גבוהה, לתכנון שצופה רישוי כדי שמה שנבנה יהיה כמו מה שתכננו. הבעיה היא שכיום התכנון מתחיל למעשה דקה אחרי שהתוכנית מאושרת. באותו רגע מתחילות להגיע דרישות להקלות ותוספות בתכנית, ללא התחשבות בתשתיות הנדרשות, מה שמעכב את התוכניות עוד תקופה בועדות הערר לפני הגעה למתן ההיתר.